

Posudek oponenta na bakalářskou práci Petry Dupalové

„Vývoj úmrtnosti na vybrané skupiny příčin smrti v krajích České republiky v období 1994–2009“

Předkládaná bakalářská práce se zaměřuje na problematiku vývoje úmrtnosti v krajích České republiky a to podle vybraných skupin příčin smrti v období platnosti 10. revize mezinárodní klasifikace nemocí, úrazů a příčin smrti. Autorka se zaměřuje na vývoj úmrtnosti v důsledku nemocí oběhové soustavy, novotvarů a vnějších příčin, hledá regionální, věkové a pohlavní rozdíly a souvislosti.

Celá práce je jasně strukturovaná, všech 8 kapitol na sebe logicky navazuje – po úvodní následují dvě kapitoly vymezující zdroje dat, užitou metodologii a stručnou diskusi s literaturou, další 4 kapitoly postupně popisují celkový vývoj úmrtnosti v České republice a vývoj podle vybraných příčin.

První ze čtyř analytických kapitol se zabývá celkovým vývojem úmrtnosti v České republice a krajích – k jejímu popisu jsou využity dříve uvedené ukazatele, naděje dožití a standardizovaná míra úmrtnosti. Ukazatele sloužící pro hodnocení variability mezi kraji nejsou v metodické části práce představeny ani nikde definovány, jejich interpretace navíc není vždy v textu zcela korektní (např. interpretace výsledných hodnot variačního koeficientu a směrodatné odchylky). Výsledky jsou přehledně zobrazovány v grafech nebo tabulkách a ještě jsou popsány slovně. Bohužel u tabulek č. 6 a 7 došlo patrně k záměně označení aritmetického průměru označením „variační rozpětí“. Navíc se tato hodnota průměru liší od hodnoty udávané za Českou republiku jako celek, takže se patrně jedná o prostý průměr krajských hodnot (nevážený).

Všechny tři následující kapitoly mají stejnou strukturu – nejprve se vždy zabývají vybranou skupinou příčin smrti z obecného pohledu, dále regionálními rozdíly a rozdíly podle pohlaví. Samotný text je v těchto částech spíše popisného charakteru, autorka se nepustila do hlubších analýz ani hledání logických souvislostí či zasazení nalezených trendů do širšího kontextu. I v těchto kapitolách se bohužel lze setkat s ne zcela přesnou interpretací získaných výsledků.

V poslední kapitole jsou shrnuty nejdůležitější výsledky předchozího textu. Opět se však autorka spíše omezuje na jejich prostý výčet a popis. V této části není jasný závěr, tvrdící, že co se týká úmrtnosti na vnější příčiny, je situace z regionálního hlediska v krajích ČR nejvíce vyrovnaná (str. 63) – hodnoty variačních koeficientů u této skupiny příčin smrti dosahují naopak nejvyšších hodnot (tab. 15, 16).

Z celkového pohledu tedy práce představuje spíše základní uvedení do studované problematiky, autorka se zaměřila na základní výpočty a jejich popis, nepouští se do podrobnějších analýz, porovnání s jinými zeměmi nebo využití složitějších metod, které by umožnily hlubší poznání nastíněné problematiky. I u základních výpočtů se autorka, jak bylo uvedeno, v některých případech nevyvarovala nepřesné interpretace. Kromě těchto již zmíněných nedostatků by bylo možné ještě upozornit na občasný výskyt chyb typografické povahy, překlepů nebo někdy nepřesného uvádění využívaných informačních nebo datových zdrojů. Na druhou stranu vytvoření předkládané práce umožňuje autorce nebo jejím následovníkům na ni navázat a v žádoucích směrech pokračovat v hlubší analýze. I přes zmíněná negativa

autorka nepochybně prokázala zájem o zpracované téma a schopnost ho základním způsobem uchopit a zpracovat. Předkládaná práce tedy splňuje nároky běžně kladené na bakalářské práce, a proto doporučuji přijmout bakalářskou práci Petry Dupalové „Vývoj úmrtnosti na vybrané skupiny příčin smrti v krajích České republiky v období 1994–2009“ k obhajobě.

V Praze dne 5. června 2011

Mgr. Klára Hulíková Tesárková

oponent